

anna, enda gekkst vátryggður í lögregluréttinum undir refsingu, til þess að losna við málssókn út af framferði sínu, í umrætt skipti. Samkvæmt framansögðu verður þá að fallast á það hjá stefndum, að hann beri ekki ábyrgð á tjóni því, á bifreiðinni, sem af slysinu hlaut, og ber því að taka sýknukröfu hans til greina, en rétt þykir að láta málskostnað niður falla.

Vegna þess að bæjarþing hefir ekki verið haldið síðan 17. dez. f. á. þar til nú, hefir dómur ekki verið kveðinn fyrr upp í máli þessu.

Miðvikudaginn 15. marz 1933.

Nr. 57/1932. **Lárus Jóhannesson, f. h. Jóns Jónssonar** (Lárus Jóhannesson)
 gegn

Ara Arnalds bæjarfógeta, f. h. Þrotabús Stefáns Th. Jónssonar og Haraldi Guðmundssyni, f. h. útibús Útvegsbankans á Seyðisfirði
 (Stefán Jóh. Stefánsson).

Kaupkrafa áfrýjanda eigi tekin til greina, með því hún hafði verið löglega greidd með skuldajöfnuði.

Úrskurður skiptaréttar Seyðisfjarðarkaupstaðar 23. dez. 1931: Umrædda kröfu Jóns Jónssonar, kr. 2333,33, ber ekki að taka til greina við búskipti þessi.

Dómur hæstaréttar.

Áfrýjandi máls þessa, Jón Jónsson í Firði, var í þjónustu Stefáns Th. Jónssonar, kaupmanns á Seyðisfirði, frá því 1906 og til 29. apríl 1930 er bú Stefáns var tekið til gjaldþrotameðferðar. Skyldiáfrýjandi hafa 7000 kr. í kaup fyrir árið 1930. Var það samkomulag milli Stefáns og áfrýjanda, að áfrýjandi tæki út í verzlun Stefáns vörur og pen-

inga smámsaman árlega upp í kaup sitt, en reikningurinn væri svo gerður upp um hver áramót, og mismunur færður til næsta árs. Hinn 29. apríl 1930 skuldaði áfrýjandi verzlun Stefáns Th. Jónssonar samkvæmt bókum hennar nálægt 12100 krónum — viðskiptareikningurinn hefir ekki verið lagður fram í málinu — en frá þeirri upphæð voru dregnar kr. 2333,33, sem er kaup áfrýjanda fyrir mánuðina janúar—apríl 1930. Sú krafa er þrotabúið taldist eftir þessu eiga á hendur áfrýjanda eða nálægt 9900,00 krónur, var síðan seld útibúi Útvegsbankans á Seyðisfirði, og samdi áfrýjandi við það um greiðslu hennar.

Enda þótt áðurnefndar kr. 2333,33, hefðu verið dregnar frá fyrrgreindri verzlunarskuld, lýsti áfrýjandi þeim þó í þrotabú Stefáns Th. Jónssonar og krafðist greiðslu á þeim sem forgangskröfu. Var þessari kröfu áfrýjanda mótmælt af hálfu hins stefnda útibús, með því að hún væri þegar greidd samkvæmt framansögðu, enda neitaði skiptarétturinn með úrskurði sínum 23. dez. 1931 að taka kröfuna til greina.

Þessum úrskurði ásamt skiptagerð 7. jan. 1932, hefir áfrýjandi að fengnu uppreistarleyfi, skotið til hæstaréttar með stefnu 4. maí f. á., og krafist þess, að úrskurðurinn verði úr gildi feldur ásamt téðri skiptagerð og að lagt verði fyrir skiptaráðandann að taka skiptin upp aftur og taka kröfu áfrýjanda til greina, sem forgangskröfu við hin endanlegu skipti. Svo krefst áfrýjandi þess, að hinir stefndu verði in solidum dæmdir til að greiða málskostnað fyrir hæstarétti. Hinir stefndu hafa krafist staðfestingar á úrskurðinum og skiptagerðinni og málskostnaðar fyrir hæstarétti.

Áfrýjandi byggir kröfur sínar í máli þessu á því, að þrotabúi Stefáns Th. Jónssonar hafi verið óheimilt að skuldajafna kaupkröfu sinni við áðurnefnda verzlunarskuld 29. apríl 1930, af því, að því er virðist, að ekki hafi átt að gera upp reikning hans við verzlun Stefáns fyrr en um áramótin 1930/1931 en verzlunarskuldin hafi verið seld fyrir þau áramót. Þótt Stefán Th. Jónsson og áfrýjandi hafi aðeins gert upp skipti sín um áramót, þá þurfti þrotabúi Stefáns ekki að draga þá reikningsgerð til þess tíma, enda eðlilegast að gera viðskipti þeirra upp, jafn-skjótt sem bú Stefáns var tekið til skipta og áfrýjandi hætti starfi sínu í þágu hans. Voru þá og að sjálfsögðu áðurnefndar kröfur hvors á hinn í gjald-daga fallnar. Venja þeirra áfrýjanda og Stefáns um reikningsskil þeirra í millum stóð því þessvegna ekki í vegi, að þrotabúi Stefáns gæti þegar, er skipti hófust, látið kaupkröfu áfrýjanda ganga upp í skuld hans við verzlun Stefáns.

Áfrýjandi lítur ennfremur svo á, eftir málflutningi hans fyrir hæstarétti að dæma, að þrotabúið hafi, með því að láta kaupkröfuna ganga upp í verzlunarskuldina svíft hann færi á að koma að annari kröfu til skuldajafnaðar, er hann telur sig hafa átt á hendur búinu. Hugsun áfrýjanda virðist vera sú, að búið hafi réttilega selt útibúinu um kr. 9900 af verzlunarskuldinni, en haldið sjálft eftir af henni kr. 2333,33, og að hann hafi áfram átt kaupkröfu sína á hendur því, kr. 2333,33 óskerta. En þar að auki virðist hann telja sig hafa átt kröfu á hendur búinu að upphæð kr. 35000,00, er var svo til komin, að áfrýjandi hafði greitt, meðan á skiptunum stóð þessa upphæð upp í ábyrgðarskuldbindingar, sem hann hafði tekizt á hendur gagnvart Ís-

landsbanka fyrir Stefán Th. Jónsson. Telur áfrýjandi sig geta skuldajafnað þessari upphæð við áðurnefndar eftirstöðvar verzlunarskuldarinnar, kr. 2333,33, en jafnframt krafði kaupkröfuna greidda sem forgangskröfu úr búinu. Málsaðiljar eru sam-mála um það, að Útvegsbankinn hafi lýst kröfum sínum að fullu, einnig þeim, er áfrýjandi ábyrgðist, í þrotabúið og fengið greiddan hundraðshluta úr því af þeim eins og lög standa til og samkvæmt efnahag búins. Áfrýjandi getur því ekki líka krafði búið um greiðslu endurgjaldskröfu sinnar á hendur aðalskuldara Stefáni Th. Jónssyni, og getur því ekki heldur greitt með henni kröfu, sem búið á á hendur honum. En af þessu leiðir, að kaupkröfu áfrýjanda gat búið greitt með skuldajöfnuði við verzlunarskuldina, og það gat áfrýjanda engu máli skipt, hvort það var þegar gert með samsvarandi lækkun á verzlunarskuldinni áður en hún var seld, eða hvort hin aðferðin var höfð, að láta kaupkröfuna standa ógreidda, en halda samsvarandi upphæð eftir af verzlunarskuldinni óseldri og greiða síðan kaupkröfuna með þeim hluta verzlunarskuldarinnar.

Áfrýjandi hefir því þegar fengið kaupkröfu sína löglega greidda með skuldajöfnuði, og verður því, samkvæmt kröfu hinna stefndu, að staðfesta hinn áfrýjaða skiptaréttarúrskurð að niðurstöðu til, svo og skiptagerðina 7. jan. 1932.

Eftir þessum úrslitum verður að dæma áfrýjanda til að greiða hinum stefndu málskostnað fyrir hæstarétti, og þykir málskostnaðurinn hæfilega ákveðinn 150 kr. til hvors.

Því dæmist rétt vera :

Hinum áfrýjaða skiptaréttarúrskurði og skiptagerð skal óraskað. Áfrýjandi, Lárus Jóhannesson, f. h. Jóns Jónssonar, greiði hinum stefndu, Ara bæjarfógeta Arnalds, f. h. Þrotabús Stefáns Th. Jónssonar og Haraldi Guðmundssyni, f. h. útibús Útvegsbankans á Seyðisfirði, málskostnað fyrir hæstarétti með 150 krónum til hvors þeirra, að viðlagðri aðför að lögum.

Forsendur hins áfrýjaða úrskurðar hljóða svo :

Samkvæmt upplýsingum á skiptafundinum og samkvæmt bókum þrotabúsins, hefir umrædd kaupkröfu-upphæð Jóns Jónssonar, verið tekin til greina, honum til tekna, í viðskiptareikningi hans við þrotabúið, í bókum þrotabúsins, þannig, að skuldarupphæð hans við þrotabúið hefir þarmeð orðið þessari upphæð lægri.

Þar að auki, samkvæmt upplýsingum á skiptafundinum, hafa samningar orðið um skuldina, á milli kaupanda skuldarinnar og Jóns, á þeim sama grundvelli.

Þar sem upphæð þessi hefir þannig verið tekin til greina, Jóni til tekna, virðist ekki geta komið til mála, að hann geti einnig krafizt hennar úr þrotabúinu við skiptin, því það væri að tvíborga sömu upphæðina út úr þrotabúinu.
